

Urednik: dr. J. Karel — Glavni urednik: Struclj Karel — Naslov uredništva in uprave: Posavski tednik, Videm-Krško 1 — Čekovni račun pri NB FLRJ Krško številka 615-T-145 — Tiska: Mariborska tiskarna — Celoletna naročnina 400, polletna 200, četrtletna 100 dinarjev — Posavski tednik izhaja enkrat tedensko

POSAVSKI tednik

Šolska knjižnica
Janca mesto

KRŠKO, dne 26. junija 1954

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI OKRAJA KRŠKO

7 dni po svetu

Se pred nedavnim smo z velikim zanimanjem spremljali dogodke na »vročih tleh« srednjega Vzhoda. Za velikimi spremembami in Perziji so sledile še večje in še globlje v Egiptu. Severna Afrika (Tunis in Maroko) je postala pristanišče težkih konfliktov, ki se čutijo v nezmanjšanem obsegu še danes. Te dni pa sta svetovni tisk in radio posvetila največ prostora onemu delu zemeljske krogle, kjer so revolucije-enodnevnice prešle že kar v navado. Gre za Srednjo Ameriko, za ono področje sveta, kjer se je na razmeroma majhnem prostoru zgnela kopica manjših držav.

Dogodki, ki se te dni odigravajo v GUATEMALI, pa nimajo z dosedanjimi »revolucijami« tega ali onega generala prav nobene zveze. Če se namreč pogledimo vanje, kaj hitro ugotovimo, da so tu umesane predvsem tuje sile in da so tako imenovane »uporniške« enote, ki so vdrle v Guatemala iz sosedne države Honduras in deloma tudi z morske strani, dejansko najete enote, plačanci, kot jih je guatemalska vlada upravičeno imenovala v svojem prvem in pozneje tudi drugem poročilu Varnostnemu svetu.

Uporniki imajo v nasprotju s slabo oboroženimi silami redne guatemalske armade na razpolago tudi letala, ki bombardirajo nezaščiten mesta in obstreljujejo prebivalce z očitnim namenom prisliliti jih, da bi se postavili po robu predsedniku Arbenzu in njegovim sodelavcem. Položaj na kopnenih bojiščih še ni povsem jasen, kaže pa, da napadalci niso kdo ve kako napredovali.

Kratka razčlenba vzrokov, ki so privedli do posredovanja od zunaj, nam tudi pokaže, čemu so se na črti nepadalcev oziroma še bolj ljudi, ki stoje za njimi, izjalovili. Režim predsednika Arbenza je znan po svojih naprednih težnjah. In prav nanje se je zrušila vsa jeza ameriških finančnih mogotcev, ki se je prenesla tudi na ameriško vlado. Ameriški zunanji minister Dulles je na letošnji vseameriški konferenci skušal prikazati Guatemala kot »ekspozenta Moskve« in celo pridobil te države za neke vrste »malo križarsko vojno«. Vendar se mu je posrečilo le toliko, da je večina sprejela resolucijo proti »širjenju komunizma« v Ameriki.

Pozneje so prišle na dan vesti, da guatemalska vlada sprejema orožje iz vzhodnoevropskih držav in da se torej pripravljata na »agresijo«. ZDA so tedaj skušale pridobiti zahodni svet, posebno zahodne pomorske države, naj bi v njih imenu smele preiskovati ladje na odprtem morju, če bi zasumile, da vozijo orožje za Guatemala. To naj bi bila neke vrste pomorska blokada. Večina evropskih držav je ameriške načrte zavrnila.

In prav v času, ko se je ameriška diplomacija najbolj vročično spustila v protiguatemalsko kampanjo, so »uporniki« vdrli v Guatemala.

A kako je s »komunističnim« režimom predsednika Arbenza? Izvedel je agrarno reformo ter med dotodanje kmete-delavce porazdelil tudi velike površine nasadov južnega sadja, ki jih je imel v rokah ameriški turst »United Fruits«. Monopol skupine ameriških finančnih mogotcev se je s tem občutno zamažal, četudi je vlada pričela redno odplačevati vrednost za nacionalizirano zemljo. V deželi se je razmahnilo sindikalno gibanje, vlada pa je pripravila še celo vrsto reform, ki bodo vidno dvignile življenjsko raven prebivalstva. Ni čudno, če se režima trdno oklepajo posebno kmetje.

Ko so ljudje okrog »United Fruits« organizirali zaroto in si poiskali primerne guatemalske begunce, pa so na ugled sedanje guatemalske vlade med močnim prebivalstvom povsem pozabili. Pozabili so, da se lahko strnena enotna volja ljudstva odločno upre še tako oboroženemu sovražniku.

VS je na zahtevo Guatemole na svoji prvi seji povabil obe borbi se stranki, pa tudi zaključiti (Nadaljevanje na 2 strani)

Obisk

Na desni strani je potok Sevnica, na levi je gozd, vmes pa cesta ožarjena od popoldanskega sonca. Še pred nedavnim tako lepa cesta od Sevnice do Planine, a danes so na njej sledovi neukročene vode. Kako je le to storila Sevnica, ki danes tako mirno teče v svoji strugi?

Vozim se po cesti Sevnica-Planina in štejem udrtine: ena, dve, pet... so že zasute. Ob nedavnem neurju je voda na mnogih mestih pretrgala cesto. Namenjena sem med mladince predvojaške vzgoje, ki popravljajo cesto.

Pri Pipanu pod Zabukovjem zagledam kuhinjo tabornikov, na hribčku pa šotor vodij tabora: tovarišev kapetana Opačiča in Boža. Od tu imata lep razgled na gradbišče in sosednji kozolec, kjer spijo mladinci. Od daleč slišim krik in smeh, vmes udarce lopat. Tovariša kapetan in Božo me vodita po gradbišču, kjer je kakor v čebelnjaku. Tu so mlade sile — mladinci, ki kljubujejo vsem težavam, ki jih imajo pri napornem delu. Pred njimi je udrta most, odrezana cesta kar hočejo v nekaj dneh popraviti, da bo cesta čimprej prometna. Vsi kraji do Planine so odrezani od središča. Delo jim gre hitro in dobro od rok in vodje tabora so z njimi zadovoljni. Vajeni so trdega dela. V razgovoru z mladinci sem zvedel, da so se težko privadili na tako točno določeni dnevni red. Starši bodo veseli svojih sinov in presenečeni nad spremembo.

Ves dan je izpolnjen z delom in novimi zadolžitvami. To so skromni, a marljivi delavci. Želijo si, da bi jih obiskale mladinske skupine in da bi skupaj zapeli in kaj lepega slišali. Veseli bi bili mladincev iz svojih krajev.

Na to bi morali misliti mi že prej, še preden odhajajo mladinci na podobne akcije.

Mnogo je smeha in pesmi, pa šalo imajo pripravljeno za vsakega in na račun marsikoga. Kar tresajo jih iz rokava. Zadnje dni pripovedujejo o mladincu, ki si je zaželel dogodovščine v zadnjih dneh pomladnega razpoloženja. Vedo sicer, da je precejšnja moč lune zajela nekatero v njihovem taboru in jih potegnila ponoči proti domu. Vodja tabora je pač močnejši kot moč lune in mladinec je ostal v taboru, a na vse je ostal še spomin.

Mrak lega na gradbišče, utrujeni se vračajo mladinci z dela. Kuharica je pripravila izdatno večerjo, tov. kapetan poskrbi za kadilce, a delovodja ogleduje orodje, ki mora biti pripravljeno za naslednji dan.

S pristranim pozdravom in željo na skorajšnje svidenje smo se poslovili. Zvok slovenske pesmi iz sedemdesetih let so se oddaljevali a sama sem imela občutek, da sem del tabora, čeprav sem preživela le nekaj ur med veselimi in delovnimi mladinci, ki so se med prvimi odzvali klicu tekmo prizadetih krajev, saj »Kdar hitro daje, dvakrat daje«.

G Z

Velik zbor kozjanskega odreda na Veterniku pri Kozjem

Na pobudo organizacije Zveze borcev iz Kozjega so se že pričele priprave za organizacijo velikega zbora kozjanskih borcev in aktivistov, ki bo 8. avgusta na Veterniku pri Kozjem.

Pred dnevi je bila razširjena seja občinskega odbora Zveze borcev Senovo, na kateri je bil sprejet sklep, da se te proslave množično udeležijo ter zanjo zainteresirajo tudi vse članstvo Zveze borcev Senovo.

Skupaj s predstavniki ZB Kozje so sklenili, da bodo k sodelovanju pritegnili tudi najširše delovne množice, tako da bo ta proslava kozjanskih borcev resnično prava manifestacija partizanstva, kjer naj bi spet oživili spomin na dni narodnoosvobodilnega boja na Kozjanskem.

Teren, kjer bo proslava, ni daleč od Kozjega, dosegljiv je po poču v pižle pol ure. Dostop pa je tudi ostalim bližnjim občinskim organizacijam Zveze borcev, ki bodo lahko prispele neš ali s prevoznimi sredstvi. Senovčani pa bodo imeli lahko obenem tudi lep izlet saj gre njihova pot preko V Kamna in pohorskega hribovja, in bodo v ta namen verjetno organizirali prevoz z avtomobusom.

Da bi ta zbor čimbolj uspel je že sedaj naloga vseh občinskih zvez, da vrše potrebno agitacijo, tako da se proslave udeležijo čim več bivših borcev in aktivistov, mladine pa tudi ostalega prebivalstva, predvsem pa še želi, da se tokrat spee zbere Kozjanski odred. Organizator občinska zveza ZB Kozje bo na te proslave povabila tudi vse ostale bivše funkcionarje in borce Kozjanskega odreda, ki žive v raznih krajih tudi izven naše republike, kolikor bo imela njihove naslove.

Senovška organizacija Zveze borcev upa, da bo na to proslavo odšlo čim večje število borcev, aktivistov in ostalih Senovčancv in je v ta namen že pričela s potrebno agitacijo. Verjetno se bodo povabili Zveze borcev Senovo odzvale tudi ostale krajevne organizacije, predvsem »Svoboda« z udeležbo svoje godbe na pihalu in pevскеga okteta, dalje TD »Partizan«, medtem ko bodo ostale organizacije preko svojih odborov in članstva pomagale, da se kozjanski zbor pretvori v veliko manifestacijo zavednega ljudstva Kozjanskega, obenem pa da se s to proslavo prične tudi množična agitacija za udeležbo na Ostrožnem, kjer bo ves slovenski narod proslavljal praznik »Štajerske v borbi«.

K.

Vt si z mladinskega festivala v Koprju

Festival v Koprju je za nami. Kako težko smo pričakovali dan, ko pojedemo tja in manifestiramo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Kljub elementarni nesreči se je tega festivala iz našega okraja udeležilo okrog 300 mladih ljudi. S področja občine Videm-Krško jih je pa bilo okoli 30. Za možnost obiska se moramo predvsem zahvaliti OLO Krško in podjetjem našega okraja ZTP Posavje, rudniku Senovo, GG Brežice, rudniku Krmelj in drugim, ki so prispevali ali v denarju ali pa v gorivu za avtomobile.

Vožnja je bila navdse lepa in zanimiva. Po noči, polni dežja in grmenja, se je prebujalo lepo jutro. Avto je vozil ob Savi na-

skih zvez, da vrše potrebno agitacijo, tako da se proslave udeležijo čim več bivših borcev in aktivistov, mladine pa tudi ostalega prebivalstva, predvsem pa še želi, da se tokrat spee zbere Kozjanski odred. Organizator občinska zveza ZB Kozje bo na te proslave povabila tudi vse ostale bivše funkcionarje in borce Kozjanskega odreda, ki žive v raznih krajih tudi izven naše republike, kolikor bo imela njihove naslove.

Senovška organizacija Zveze borcev upa, da bo na to proslavo odšlo čim večje število borcev, aktivistov in ostalih Senovčancv in je v ta namen že pričela s potrebno agitacijo. Verjetno se bodo povabili Zveze borcev Senovo odzvale tudi ostale krajevne organizacije, predvsem »Svoboda« z udeležbo svoje godbe na pihalu in pevскеga okteta, dalje TD »Partizan«, medtem ko bodo ostale organizacije preko svojih odborov in članstva pomagale, da se kozjanski zbor pretvori v veliko manifestacijo zavednega ljudstva Kozjanskega, obenem pa da se s to proslavo prične tudi množična agitacija za udeležbo na Ostrožnem, kjer bo ves slovenski narod proslavljal praznik »Štajerske v borbi«.

K.

vzgor, zavil v Mirnsko dolino, preko Trebnja, premagal višnjegorski klanec in kmalu smo bili v Ljubljani, kjer se nismo ustavili, temveč nadaljevali pot dalje preko Postojne in Divače v Koper. Med potjo nas je pozdravljalo nesteto slavolokov, zastave so visle raz hiš, vse je bilo praznično, veselo.

Nepozaben nam bo ostal prvi pogled na Trst — naš Trst. Bil je ves v soncu in naša srca so ga pozdravljala, kraška burja mu je ponesla naše pozdrave.

Formalnost na bloku je bila takoj končana in bili smo že v coni B STO. Po gladki asfaltni cesti — edina pozitivna dediščina — smo bili takoj v Koprju. Zelo vpljudni pripadniki NZ so nam pokazali prostor za parkiranje, saj smo bili prvi, ki smo prišli na festival. Razpo-

(Nadaljevanje na 2 strani)

Dokončno je ugotovljena škoda v industriji in na cestah, ki znaša preko 279 milijonov dinarjev

Neurje, ki je divjalo v noči od 4. na 5. t.m., je poškodovalo tudi nekatera podjetja v našem okraju.

V Tovarni Jugotanim Sevnica, ki leži med železniško progo in Savo, je imela voda posebno lahek dostop. Opustošila je skladišče lesa in drugega materiala, poškodovala tračnice in tračne vozčke, sode in slično. Odnela je tudi taninski les, sode s taninom, poškodovala no tranjost tovarne, in sicer peč, elektromotorje, notranje transportne naprave itd. Škoda v tej tovarni znaša nad 7 milijonov dinarjev.

V kopitarni v Sevnici v obratu samem ni škode, pač pa je porušen jez z dovodnim koritom, in sicer pri zapornici, ki dovaja Kopitarni potrebno vodo. Pokvarjen je tudi cevovod za pitno vodo v dolžini 50 m, ki ga bo treba deloma prestaviti. Škoda je ocenjena na 2 milijona.

Pri rudniku Senovo so močne poškodbe na cesti, ki vodi v Srebotno in po kateri se odvažata premog obrata Srebotno. Iz tega obrata je odnesla voda jamski les. Poškodovane so bile tudi stanovanjske hiše, od kater se je moralo nekaj družin izseliti. Tudi v rudniku je preko 7 milijonov dinarjev škode.

V elektrarni Brestanica je plaz delno zasul premog, na več mestih je voda preplavila okoličino in zajela črpalnice, da je bilo delovanje črpalak onemogočeno. Prav tako je voda vdrila v stanovanjske kolonije na Gorici in povzročila občutno škodo. V tem podjetju cenijo preko 1 milijon dinarjev škode.

Delavci pri čiščenju občinske poti

SKODA V KMETIJSTVU PONOVO POPISUJEJO

Da bi se ugotovila točna škoda v kmetijstvu, je okrajni štab za pomoč poplavljenčam organiziral ponoven popis škode v kmetijstvu, ki bo zajela posamezne kmetije in ugotovil, kakšna je dejanska škoda najbi bo v gospodarstvu, premičninah in kulturah. Pri tem popisu bodo tudi ugotovili, ali so bile posamezne kulture uničene le za letošnje leto ali za dalj časa. Ta popis bo končan do 1. julija in s tem bo šele ugotovljena dejanska škoda, ki je nastala ob neurju.

DELOVNE AKCIJE V NEDELJO SO DOBRO USPELE

V nedeljo je SZDL pod vodstvom občinskih štabov organizirala v vseh prizadetih krajih delovne akcije. Tako je delalo

niki predvojaške vzgoje. Ta cesta je zasilno že prehodna.

V Brežicah je delalo ta teden vsak dan po 15 članov SZ na cesti, da so odstranili naplavine.

Okrog 70 ljudi je delalo v nedeljo na cesti Gora, na Trški gori pa jih je delalo 60. Najštevilnejše je bil zastopan kolektiv Potrošnje Krško. Občinski ljudski odbor se jim za njihovo požrtvovalnost iskreno zahvaljuje.

V nedeljo so vaščani Starega gradu in Dolenje vasi organizirali množično akcijo za odstranjevanje naplavljenega peska in kamenja. Težave so bile le v tem, da kmetije iz Starega gradu niso nudili prevoznih sredstev, tako da so naplavine odvažali samo z enim traktorjem. Pri tej akciji so se posebno izkazali mladinci iz Vrbine, ki so že od nekdaj zelo aktivni.

Tudi jutri, v nedeljo, bodo organizirale organizacije SZ prostovoljne delovne akcije za odstranjevanje naplavin in popravilo cest. Udeležimo se polnoštevilno teh akcij!

Pomoč RK poplavljenčam

Neurje, ki je 4. junija letos divjalo v nekaterih predelih krškega okraja, je mnogim prebivalcem teh predelov uničilo ali poškodovalo domove, živila, oblačila in drugo.

Okrajni odbor Rdečega križa pomaga prizadetim in pomoči potrebnim s tem, da jim izdaja nakazila za brezplačno dobavo živil v trgovini, dodeljuje pa tudi margarino, mleko v prahu in rabljen oblačila iz pošiljk Glavnega odbora Rdečega križa Slovenije.

Do sedaj je izdanih nakazil za živila v vrednosti 75.290 din, margarine 300 kg, mleka v prahu 700 kg in raznih oblačil 747 kosov.

Okrajni odbor Rdečega križa bo v sodelovanju z osnovnimi organizacijami Rdečega križa pomoči potrebnim še nadalje pomagal v okviru svojih možnosti. Te možnosti se odvisne predvsem od števila članstva Rdečega križa. Čim večje je število članstva tem močnejša je organizacija in tem lažje izpolnjuje svoje naloge. Zato naj bi ne bilo nobenega našega prebivalca, ki ne bi bil član Rdečega križa!

Vedrih in nasmejanih lic so delavci pričeli odstranjevati naplavine

Opekarna Brežice v notranjosti ni utrpela škode, pač pa je razpadlo 80.000 zidakov v surovem stanju, zaradi nedostopnega glinščica pa je izgubljenih 27 delovnih dni. Skupno škodo cenijo preko 2 milijona dinarjev.

Zaradi izpada mednarodnih telefonskih pogovorov, ker je uničen kabel pri Vidmu, je prizadeto tudi PTT. Po oceni strokovne komisije znaša škoda preko 1 milijon dinarjev.

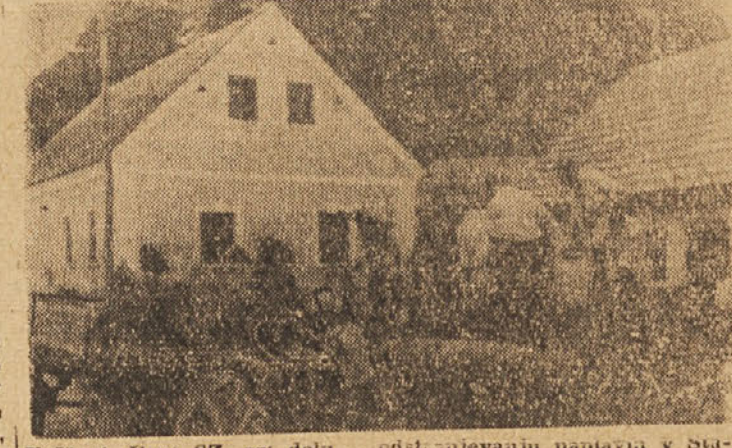
Na železnici v našem okraju pa je ugotovljeno za preko 12 milijonov dinarjev škode.

V trgovinah v Sevnici, deloma pa tudi v Brežicah in na Senovem je uničila voda precejšnje količine prehrabnih artiklov. Škodo cenijo na 1.849.000 dinarjev. V glavnem pa je kriva ta škoda za zavarovalnico.

O cestah, kje in kaj je bilo poškodovano, smo že pisali. Naj omenim le to, da je na republiških cestah škoda za 13.565.000 din, na okrajnih cestah 164.123.000 din, na gozdnih cestah 11.000.000 din, na občinskih cestah 56.532.000 din.

Skupno znaša torej škoda na cestah 245.532.000 dinarjev.

V kmetijstvu znaša škoda samo na uničenih kulturah 102 milijona dinarjev. Vendar se bo ta številka še dvignila, ker v tem niso zajeta stanovanjska in gospodarska poslopja, živina, premičnine in drugo, kar so utrpeli kmetje.

Vaščani, člani SZ, pri delu — odstranjevanju naplavin v Starem gradu

Mislili so samo nase in na svoje podjetje, pozabljali pa so na interese socialistične skupnosti

Na sindikalnem sestanku DES na Vidmu so razpravljali o nepravilnostih, ki so jih zakrivali direktor in ostali

Napačno bi bilo misliti, da komunjo ne zanima razvoj vsakega posameznega podjetja. »Nismo se odrekli družbenim in političnim vplivom, pomoči, navsvetom, kritiki in pohvalam, predlogom in sugestijam, ki jih naj organom delavskega upravljanja nudijo predvsem komunja in njeni organi, od zborov volivcev do raznih sestankov in komisij...« (Miha Marinko na III. kongresu ZKS v Ljubljani.) Nad delom podjetja pa bedijo tudi povprašni državljani (karkršeni sem jaz), ki jim ni vseeno, kako se upravlja družbeno imetje. Da je temu tako, pričajo številne pritožbe, ki so prihajale na okraj Posamezniki elektrifikacijski in ljudski odbori so se pritoževali nad nepravilnostmi, ki so se dogajale na terenu. Stevilne pritožbe so dale ljudem na okraju slutiti, da v podjetju DES na Vidmu ni vse v redu. Rezultat vsega je bila revizija, ki je odkrila večje nepravilnosti, o katerih (samo o nekaterih) bo govor v tem članku. Takšne revizije pa so se vršile in se še vršijo v nekaterih drugih podjetjih našega okraja. Sploh nas primer DES Videm opozarja, da smo budni in zelo tenkočutni, kadar poslušamo pritožbe državljanov, ki imajo največkrat svojo osnovo. Mi vsi — vsak po svojih močeh — doprinašamo deleže k izgradnji socializma v naši državi in če nam kdo na ta ali oni način ruši temelje, nam ni vseeno. S tega vidika tudi gledam na nepravilnosti, ki so se dogajale v podjetju DES in o nekaterih je nedavno razpravljala sindikalna podružnica podjetja.

Se ena »črna blagajna« je romala v revizorjevo malho...

Brez »črne blagajne« tudi v podjetju DES ni slo... Resda, z njo je upravljala sindikalna podružnica ali, bolje rečeno, tov. Barbič in od nje so imeli koristi člani sindikata, ki so dobivali iz nje večja ali manjša posojila. Res je pa tudi, da je bilo v njej skoraj pol milijona dinarjev in dobršen del tega bi morala dobiti skupnost, ki ima velike in nedvomno upravičene potrebe. Manjši del tega denarja pa bi se tudi razdelil med člane delovnega kolektiva, kar bi bilo še vedno boljše od posojila, ki ga je treba slej ko prej vrniti.

»Črna blagajna« je imela tudi svoj vir dohodkov. Za to je poskrbel tov. Barbič, ki je v Zagrebu kupoval stikala po 160 dinarjev in jih prodajal svojem podjetju (na sestanku si je upal nekdo pripomniti: »To je delal z našo vednostjo!«) po 250 dinarjev. Razlika v ceni je šla v »črno blagajno«, ki je na ta način dobila neusahljiv vir dohodkov. Toda kaj bodo rekli na to tisti, ki so stikala kupovali? Prav gotovo ne to, kar je rekel (sicer ne glasno, ker za to ni imel poguma) »zaveden« sindikalist: »Čemu sem pa član sindikata, če mi nič ne more nuditi?« Ali pa je ta »član sindikata« pomislil, da bi sindikalna podružnica podjetja DES na Vidmu odigrala zelo hvalježno vlogo, če bi se takoj v začetku obsodila nepravilnosti, ki so se dogajale v podjetju?

Ali bi se kaj ostalo od podjetja, če bi vsak član kolektiva koristil popuste, kakršne so koristili direktor in ostali?

Menda že velja pravilo, da pojdi v službo k podjetju DES, če hočeš graditi hišo... Seve, v podjetju DES imajo člani delovnega kolektiva (ne vsi) razne ugodnosti, ki jih pri drugih podjetjih ni: popust pri ceni inštalacijskega materiala, parketnih ploščicah, voznjak z avtomobilom, popust pri ceni škojkar za stranišča itd. O teh in podobnih popustih je celo skupaj upravni odbor, ki je najprej ugodil prošnji direktorja, potem pa še nekaterim drugim.

Postavila se vprašanje, kdo je odgovoren za to nepravilnost: direktor ali upravni odbor? Člani upravnega odbora se izgovarjajo, da niso bili seznanjeni s predpisi, direktor pa na sklep upravnega odbora... Po mojem je za to odgovoren direktor, ki bi moral opozoriti člane upravnega odbora, kadar le-ti sprejemajo sklepe, ki niso v skladu z veljavnimi predpisi. Tega pa direktor ni storil, kar je povsem razumljivo.

Skrivnostna izginitev 80 tisočakov

Računovodja tov. Piltaver je pri Narodni banki dvignil 80.000 dinarjev, ki jih je zaradi boleznj blagajničarke shranil v blagajni. Na tisočake se je spomnil pozneje, ko le-teh že ni bilo

več v blagajni in ker je bil prepričan, da je vzel denar direktor, je obremenil njegov osebni konto. (Ali se lahko v podjetju kar tako jemlje denar iz blagajne?) Ko je direktor to opazil, je opozoril računovodjo, da tega denarja ni dvignil in da ga mora razbremeniti. Potem se s to skrivnostno izginitvijo 80 tisočakov niso več bavili do prihoda revizorja, ki pa tudi ni mogel razvozlati te uganke. Sele po reviziji se je naenkrat znašel obrtnik, ki je »pošteno« priznal, da je 80 tisočakov prijatelj. Vprašanje tisočakov je torej rešeno, ni pa še razvozlan skrivnost, kako so prišli tisočaki iz blagajne k obrtniku.

Epilog k vsemu temu...

Ze več epilogov je bilo napisanih in vedno v želji, da jih ne bi bilo treba več ponavljati. Ker pa vsi doslej napisani epilogi niso naučili vodstva podjetja, da je zločin prikrivati sredstva, ki bi jih morala dobiti družba, se moram tudi jaz poslužiti epiloga.

S člankom ne želim biti senzacionalen in tendenciozen kar mi bodo verjetno očitali prizadei, ampak samo razumljiv za povprečnega bralca in pa za tiste člane sindikalne podružnice DES Videm, ki na zadnjem sestanku verjetno niso razumeli nerazumljivih zagovorov prizadetih. Zal moram tudi to povedati, da se je na sestanku dvignilo veliko tovarišev, ki so zagovarjali nepravilnosti, nihče pa se ni dvignil, da bi obsodil gospodarski kriminal, ki je vse d nedavnege bujno cvetel v pod

jetju. Celotno tistim zamerim, ki so sicer rekli, da naj bodo prizadei kaznovani po finančnih predpisih, hkrati pa so poveljevali zasluge in uspehe direktorja, ki je glavni krivec za nepravilnosti v podjetju. Ali je sploh mogoče to dvojno vzporedje? Prikriti nekaj, kar bi morala dobiti družba (v podjetju DES so na razne načine prikriili skoraj tri milijone), je tatvina, ki je vse obsodbe vredna. Če nekdo ukrade svojemu tovarišu 100 din, ga bomo imeli za tatu in se ga bomo izogibali, nekateri člani sindikalne podružnice DES pa so storili prav obratno: prikriili so, da je direktor kriv, hkrati pa so hvalili njegovo delo in zasluge... Pri tem so šli tako daleč, da so podcenjevali celoten delovni kolektiv, ko so trdili, da je samo direktorjeva zasluga, da je podjetje prišlo na zeleno vejo.

Upam, da me ni nihče razumel napačno. S člankom ne mislim obsojati delovnega kolektiva kot celote, ker verjamem, da so med člani delovnega kolektiva DES tudi zdrave težnje. Še več, s člankom hočem opozoriti, da je bilo pre malo dela s člani delovnega kolektiva, da bi jih usposobili za delavsko samoupravljanje. Kajti boriti se moramo za to, da se bodo delavci razumeli ne samo na delo, ki ga sami dnevno opravljajo, ampak tudi na vse zamotano poslovanje (finančno in komercialno) v podjetju. Sele ko bodo to razumeli, bodo v stanju odkrivati in odpravljati nepravilnosti, kakršne so se dogajale v podjetju DES na Vidmu. S. F.

Pismo Tita mladincem in voditeljem predvojaške vzgoje

Josip Broz Tito

Beograd, 31. maja 1954

Komandirima i obveznicima predvojničke obuke

Sevnica - 4 logor
Kotler Krško, NR Slovenija

Zahvaljujući srdačno na čestitci i pozdravima koje ste mi uputili povodom rođendana želim vam mnogo uspeha u Vašem radu.

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

Obisk pri maršalu Titu

Dne 21. t. m. so otroci padlih borcev iz krškega okraja obiskali maršala Tita na Brionih. Ker so vroče želeli, da ga obiščejo, jim je tovariš Tito to željo ugodil. Bil so prva skupina otrok, ki jih je sprejel na Brionih. Iz Banjole, kjer so bili v koloniji skupno z Mariborčani, so se odpeljali s kamionom v Fažane, kjer jih je čakal motorni čoln. Vkrkali so se v čoln in se vsi dobre volje odpeljali k maršalu Titu. V pristanišču jih je pričakoval njegov tajnik in jih odvedel k njemu. Prišli so v sprejemnico, kjer so odložili prtljago in tovariš tajnik jih je popeljal k tovarišu Maršalu, ki jih je že pričakoval. Najprej ga je pozdravila tovarišica profesor Marjira Krivec in nato še dijakinja Vida Korber. Potem jih je odpeljal na teraso, kjer so bili njegovi gostje. Na balkonu si jih čakale bogato obložene mize, kjer so se gostili in pogovarjali z maršalom Titom. Med njimi je bilo mnogo Bizelčanov, ki jih je imenoval svoje sosedo.

Nato je šel z njimi, da jim razkaže otok. Vsem je bilo všeč. Med gostim zelenjem se vijejo ozke stezice in po njih so hodili. Prišli so do stare rimske ruševine, kjer pa so še vidna znamenja Rimljanov. Sel je z njimi še naprej in jim razkazoval drevesa in jim govoril o živalih, ki jih je dobil iz Afrike. Nato se je tovariš Tito poslovil od njih in odšel s svo-

jim spremljevalcem prot; domu. Oni pa so se napotili z drugim spremljevalcem v hotel, kamor je že telefoniral tovariš Maršal, da so bili pogoščeni. Kmalu pa je prišel čas, ko so se morali posloviti od lepih Brionov, kjer prebiva naš ljubljani tovariš Tito.

Nato so se odpeljali s čolnom do Fažane, od tam pa s pesmijo na ustih na kamionu nazaj v Banjole. Kerin Ivanka

Vtisi z mladinskega festivala v Kopru

(Nadaljevanje s 1. strani)
redili smo dežurstvo in odšli na ogled mesta in nato na kopanje, ki pa ni bilo kaj prijetno zaradi precej močne burje. Problem prenočevanja smo rešili s šotori, ki smo jih postavili v bližini avtomobila.

V nedeljo zjutraj smo se odpeljali v Portorož, si privoščili jutranjo kopel v morju in se vrnili v Koper, kjer so se ob devetih pričele slavnosti. Na lepem starem trgu sredi mesta se je po govorih razvijal kulturni spored. Pod oboki stare stavbe, kjer je vzdign relief benečanskega leva, je odmevala pesem iz 800 mladih grl. Folklorne skupine v silkovitih narodnih nošah so bile tako vskladene z okoljem, da so tvorile nerazdružljivo celoto. Eno se je prelivalo v drugo.

V Kopru je zopet tiho. Življenje teče dalje neslišno, valovi slovenskega morja ga božajo in prinašajo pozdrave tja

KULTURNI PREGLED

Intervju s predsednikom „Svobode“ Videm-Krško tov. Stupar, em

Naš sodelavec je obiskal predsednika »Svobode« Videm-Krško tov. Dušana Stuparja in ga zaprosil, naj mu odgovori na vprašanja o dejavnosti »Svobode«. Tov. Stupar se je rade volje odzval njegovi prošnji in odgovoril na postavljena vprašanja takole:

Kako je bilo z ustanavljanjem Svobode in na kak odmev ste naleteli pri KUD in SKUD?

Želja kolektiva Celuloze kakor tudi drugih kolektivov za ustanovitev »Svobode« se je izražala že lansko leto. V ta namen je bil izvoljen iniciativni odbor, ki pa v začetku ni imel uspeha. Zato so na iniciativno nekaterih članov tega odbora izvolili nov odbor, ki je kmalu uspel in izvedel občni zbor. Večina članov KUD in SKUD je pozdravila ta ukrep in se takoj vključila v »Svobodo«. Vključili so se tudi ljudje, ki se do tedaj niso udeleževali na kulturno-prosvetnem področju. Novoustanovljeno delavsko prosvetno društvo »Svoboda« se je številno močno okrepilo v primeri s prejšnjimi kulturnimi društvi, saj je bilo že ob ustanovitvi nad 200 članov. Kljub temu da je vsakomur jasen pomen »Svobode«, so se pojavili nekateri iz Vidma in Krškega, ki so hoteli zavirati dejo predvsem zato, ker so se preveč navežali na ozkost dela.

Kako ste pričeli z delom, kakšne so ovire in kakšne perspektive posameznih sekcij?

Ze na samem obnem zboru se je pokazala nujnost za ustanovitev dramske, glasbene, pevske in šahovske sekcije. Kaže, da bomo v kratkem ustanovili tudi folklorno sekcijo. Dramska in šahovska sekcija sta že imeli prve sestanke, izvolili sta svoje zastopnike za dopolnitev odbora ter pričeli z delom. Trenutno imamo težkoče z glasbeno sekcijo, ki je bila že sklicana, vendar zaradi slabega odziva ni izvedla svoje naloge.

Naše delo precej zavira dejstvo, da še do danes nista izvedla občnih zborov niti KUD niti SKUD. Zanimivo je da je večina članov omenjenih društev že vključenih v »Svobodo«, po drugi strani pa še čutiljo nekatere dolžnosti do prejšnjih društev, kar ovira predvsem posameznike kakor tudi celotno organizacijo.

Največ volje do dela ima dramska sekcija. Lahko trdim, da ima tudi največji uspeh. Pod vodstvom tov. Stauta so že uprizorili v Krškem, Sevnici in Brešanici komedijo »Scampolo«. To je pa še začetek. Za novo sezono pripravljajo program, ki bo pester, saj bodo uprizorili »Deželo smehljaja«. »Pri belem konjičku« in še nekatera druga dela.

Z godbeno sekcijo nisem zadovoljen. Njihovo delo bomo morali preusmeriti, da se bo pravilno razvijalo. »Celulozarje« in člani SKUD se bodo morali združiti, da bodo skupno in uspešno delali.

Šahisti po malem vadimo. Igrali smo že proti Leskovcu, JLA in članom sindikata socialnega zavarovanja iz Ljubljane. Izvesti pa nameravamo simultanko z velemojstrom Pircean na 50 deskah, takoj ko se bo vrnili iz tujine. Po vsej verjetnosti bomo izvedli tudi turnir za kategorizacijo, s čimer bomo močno poživili šah.

Pevska sekcija, ki šteje 64

članov, se bo morala čimprej sestati, sprejeti program in pričeti z delom.

Kako je z »Domom Svobode«? Kdaj bo dograjen?

O tem se je že precej pisalo. Mesto, kjer bo dom stal, je že določeno. V delu so načrti, ki bodo izdelani v določenem roku. Takoj po prejemu načrtov bomo pričeli z gradnjo. Upamo da bo do letošnje jeseni dom pod streho. Po dograditvi tega bomo imeli mnogo večje možnosti za nadaljnji razvoj kati zavedamo se, da brez primernih prostorov ni mogoče uspešno delo. Prepričan sem, da se vsi člani zavedajo, kakšne važnosti bo ta dom. Zato je zaželeno, da bi vsa podjetja in organizacije predvidele določena sredstva za pomoč pri gradnji. Zavedati se moramo, da se bo potem laže

Pevski zbor „Svobode“ iz Sevnice je gostoval v Krškem

Pretekli teden je gostoval v Krškem mešani pevski zbor iz Sevnice. Na naš oder ga je privedla plemenita tovariška misel: prispevati dohodek za poplavlence. Udeležba na koncertu res ni bila velika, a kolikor nas je poslušalo izvajanje mladega pevskega zbora in kvinteta, smo bili zadovoljni in navdušeni. Nisem strokovnjak in kritik, zato se ne morem in ne smem spuščati v podrobnosti izvajanja zapetih pesmi, lahko pa rečem, da sta peja zbor in kvintet doživeto in občuteno, zato je njihova pesem našla pot do vseh src publike. Posebno je treba dati priznanje marljivosti in vztrajnosti celokupnega zbora s pevovodjo vred, kajti kolikor sem pozneje zvedela, sodeluje v zboru precej delavcev in delavk, ki nimajo pevske tradicije. Ob njih so mi prišle na misel besede, ki so bile izrečene v diskusiji na III. kongresu ZKS, da je namreč pot h kulturnemu dvigu delavskega razreda samo ena — in ta je aktivno vključevanje in sodelovanje delavcev v raznih kulturnih društvih in na raznih področjih delavskemu kulturnoprosvetnemu društvu »Svoboda« želimo v

dvigala kulturna raven človeka, kar bo znatno vplivalo pri storilnosti in delu v podjetjih ozioroma v organizacijah.

Na območju naše občine je približno 1400 delavcev. Ali ni v »Svobodi« premalo delavcev?

Tega ne morem zanikati. Morda smo se premalo zavzeli za dvig članstva pri Pionirju. Morda bi biti več izpodbude od članov, ki so pri Pionirju. Iz statistike je razvidno, da je vključenih od delavstva podjetja Pionir le nekaj članov kolektiva, medtem ko ima Celuloza ki je številčno šibkejša kar osemkrat več članov. Treba jim bo pravilno prikazati pomen »Svobode«, pa bomo tudi to prebredili.

Končno naj povem še tole: Želim še večjega sodelovanja in aktivnosti kolektivov in članov, da bomo laže in čimprej dosegli naš smoter. Temu ni pripornost tudi SKUD in KUD s tem, da bosta čimprej izvolila svoje dolžnosti do članov in doseglja, da se vključijo v ostali člani v »Svobodo« da bomo lahko v slogi pokazali svojo moč.

tem naprednem poslanstvu kar največ uspeha.

Kakor sem čutila potrebo in dolžnost, da se na ta način zaahvalimo sevnickemu zboru za uspeh koncert, prav tako čutim potrebo in dolžnost, da ne zamolčim kulturne sramote, ki smo jo napravili našemu kraju s svojo slabo udeležbo. Vsem, ki smo bili na koncertu, je bilo mučno in sram nas je bilo onih, ki so ostali doma, sram nas je bilo vtisa, ki ga je napravila slaba udeležba na goste. Ne vem, kako naj si človek tolmači tako mlačno zanimanje za kulturne prireditve v kraju ki ima bogato kulturno tradicijo. Za udeležbo tega koncerta pa bi na obisk morali vplivati še trije posebni momenti: namreč: odnos do gostov, odnos do novoustanovljenih delavskih društev »Svoboda« in namen te prireditve. Ker to ni prvi primer, ampak je naša že itak mlačna dvorana ob takih in podobnih priložnostih večkrat prazna, ne smemo iti močje preko tega. To ni prav in prav vsi se moramo potruditi, da v bodoče ne bo več tako sicer spravljamo naš delavski in krajni center v kaj čudne luči.

M. Z.

7 dni po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)
Ilse posredovalce, naj takoj ustavijo prelivanje krvi. »Uporniki se za to niso zmenili. Danes bo nova seja, na kateri bo skušal po posredovanju Brazillije in Kolumbije najti primernejšo rešitev. Sicer se tudi tu čutiljo spletke ameriške vlade, vendar dogodki kažejo, da se je že večji del južnoameriških parlamentov zavezal za mirno rešitev spora in s tem podprli zakonito guatemalsko vlado. Zato tudi lahko pričakujemo, da bo vlada predsednika Arbenza v obrambi svoje dežele v celoti uspela ne samo na bojnem, temveč tudi političnem področju, napadci in pa krogi, ki jim stoji za hrbtom, pa bodo morali, četudi molče, priznati svoj poraz.

Zenevska konferenca o Indokinjski sedaj brez zunanjih ministrov. Politični opazovalci v Ženevi menijo, da bodo posebne vojaške mešane komisije pripravile potrebne načrte in pripravila za ustavitve sovražnosti v Vietnamu, Laosu in Kambožji, tajne seje delegacij pa bodo skušale rešiti na podlagi načel, ki so jih zunanji ministri sprejeli pred svojim odhodom domov, še ostala nerešena vprašanja. V tem času bosta britanski premier Churchill in zunanji minister Eden obiskala Washington in se s predsednikom Eisenhowerjem pomenila o vseh tekočih mednarodnih vprašanjih, pa tudi o dosedanjih nasprotujočih si glediščih obeh vlad do nekaterih mednarodnih problemov.

Mnogo prahu je dvignil tudi sestanek v Bernu novega francoskega predsednika vlade Mendès-Francea, ki se svojim »mirovnim programom v Indokini« dodobra usidra med parlamentarci, s kitajskim zunanjim ministrom Ču En lajem, kjer sta se menila predvsem o Indokini. Nekateri ameriški krogi že očitajo Francozom »novi Monakov«. Sam Mendès pa je po razgovorih izjavil, da sta se s kitajskim državnikom predvsem domnila o praktični rešitvi indokinjanskega vprašanja, t. j. o ustavitvi ognja, medtem ko naj bi politična vprašanja reševali kdaj pozneje. Ču

En La j je pozneje odpotoval v Indijo, kjer se bo sestla s predsednikom Nehrujem. Njegove izjave ob prihodu kažejo, da je sestanek v Bernu rodil kolikor toliko dobre sadove in da bodo morda v treh prihodnjih tednih pogajanja v Ženevi, podprta z omejenimi sestanki, lahko zabeležila pomembno zmago — prekinitve sedemletnega prelivanja krvi v Indokini.

V ljudski skupščini LRS

Včeraj je bila seja zakonodajnega odbora Republiškega zbora. Na dnevnem redu je bilo: sprejetje odobrovalne poslovavnika in predložitve zakonov o socialnih zavodih, o babiški službi in porodniški pomoči izven zdravstvenih zavodov, o ustanovitvi višjih zdravstvenih šol, o lovu, o sladkovodnem ribištvi, o omejitvi predelave lesa iglavcev in o orožju.

Za danes je sklicana seja zakonod. odbora Zbora proizvajalcev. V ponedeljek se bosta sestala tudi odbor za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora in odbor za proračun.

Senator Knowland o „drugem Monakovu“

Washington, 25. jun. (Reuter). Republikanski senator Knowland je sinoči izjavil, da sta Ču En La j in Mendès-France v Bernu pripravila teren za Monakovo na dejnem Vzhodu. Sodi, da bo Kitajsko zahtevala za Ho Si Minha vso tokinjsko delto, kar bi predstavljalo »ogromno zmago za komunizem v Aziji«

Prvi sestanek vojaških izvedencev za Laos

Zeneva 25. jun. (AFP). Prvi sestanek vojaške komisije za Laos se je končal včeraj ob 19. Ker je bila seja tajne narave, vojaški predstavniki niso dali nikalnih obvestil. Tajni sestanek o Indokini ni bil mora biti včeraj so preločili na danes, ker načelnika francoske delegacije ni bilo v Ženevi.

KMETIJSKI RAZGLEDI

Ako želiš mie, se pripravi za vojna

„Si vis pacem, para bellum“

Ta star latinški pregovor velja tudi za borbo s koloradskim hroščem. Pripraviti pa se moramo zavestno in načrtno, na vsak način pa bolje, kot smo se doslej, ker kot je videti, ni bilo dosti veselja in navdušenja za to borbo, nasprotno, opaziti je bilo razne špekulacije, ki so bile v prid razmnoževanju hroščev.

Nasplošno poznamo tri načine zatiranja škodljivcev in to: 1. Biološki način zatiranja. Pri tem načinu izkoriščamo določene živali in žuželke, ki nam pomagajo uničevati škodljivca. V tem primeru so to večje živali (ptice, krti, žabe itd.) in žuželke (ose, pikapolonice itd.) naši zavezniki. Za zdaj pa tako učinkovitega zaveznika proti koloradskemu hrošču še nismo našli, čeprav nekateri na svojo moč hvalijo prepelice, celo pure in kokoši. Verjetno je, da se ptice ne branijo hroščev, toda o uspehu tega načina zatiranja še ni bilo slišati.

2. Mehanično zatiranje. Ta način zatiranja je bil do danes v krškem okraju najbolj znan in to zato, ker so kmetijske zadruge zelo revne s škropljivimi razen nekaterih (KZ Boštanj, Sevnica, Bistrica, Leskovec) in pa, ker takšno zatiranje ni vezano s stroški. Pravi stroški so važen argument, ki govori v prid mehaničnemu zatiranju. To velja le do neke meje. Ko pa je hroščev oziroma ličink preveč, da bi jih lahko obirali, tedaj pride v poštev le še škropljenje oziroma pršenje. Mehanično škropljenje pride do izraza pri slabem vremenu, ki nam ne dopušča koristnega škropljenja ter ob množičnih in individualnih pregledih krompirišč.

Odkupovanja hroščev in ličink ne pripravimo, kakor so to vršile nekatere kmetijske zadruge v okolici Ljubljane, ker so se kmalu začele špekulacije in lahko bi rekli umetno gojenje hroščev z enim samim namenom, da bi dobili čimveč potomcev in tako čimveč dinarjev.

3. Kemično zatiranje. To je edin priporočljiv način zatiranja koloradskega hrošča, posebno v krajih, kjer je hroščev kar na kilograme.

Za zatiranje hrošča uporabljamo škropiva in prašiva. Obojih je mnogo vrst in imena, kot so arzenat, gamadin, DDT, fosferno, pantakan, lindan, gamexan, pepein, diliden itd. Niso več tuje za kmetovalčeva ušesa. Le še eno jih moti.

Kdaj in katero od zaščitnih sredstev uporabljamo? V kakšni koncentraciji uporabljamo sredstva? Katero sredstvo je bolj učinkovito? Katero je bolj ekonomično, to je cenejše?

Poglejmo najprej prašiva. Dosti vrst jih imamo, na primer Indian prah, bantex prah, pantakan prah, gamexan, pepein. Za uporabo teh potrebujemo motorne ali ročne zprašilnice ali celo žveplalnike. Uporaba teh je enostavna. Tu se nikoli ne boš zmotil v koncentraciji, ker je aktivna snov že premešana z nosilcem. Važno je pri uporabi teh le to, da jih uporabljati o pravem vremenu.

DVOKOLO JE UKRADEL

Konec marca tega leta je izginilo okoli osmih zvečer Martinu Rožmanu v gostilni Kuntarič v Kostanjevici 18.000 din vredno dvokolo. Ljudska milica v Ostrcu na Hrvaškem je čez tri tedne ugotovila tatu v osebi Franca Černeta, poljedelca v Zamarijah, okraj jastrebarski. Oškodovanec je dobil kolo vrnilo. Obdolženec se je pred sodiščem zagovarjal, da je kolo ukradel zato, da bi ga prepleskal in naprej prodal ter kupil za izkupiček žita. Obsojen je bil na šest mesecev zapora.

Pri opravljanju svoje službe se je smirno ponesrečil sofer

Joze Kukovec

iz Sevnice
uslužbenec Gozdne uprave v Brežicah
Nepozabnega moža, očeta, sina, brata, svaka, strica bomo ohranili v trajnem spominu.
Pogreb je bil 24. t. m., na pokopališču Sevnica.
Zaljubljeni: žena Terzija s hčerko Danico, oče Ivan, mati Paula, brat Hranek z družino, sestra Paula s točeno Klavdijo z družino, svak Trstenjak z družino in ostalo sorodstvo

da zprašilec dobro zprašuje ter da temeljito zprašiš celotno površino. Prednosti zpraševanja so v tem, ker delo hitreje izvršiš kot škropljenje, ker je delo lažje in cenejše. Primerno je zpraševanje v krajih, kjer primanjkuje vode, kdaj jo rabimo pri škropljenju ter tam, kjer ne moreš uporabljati ročnoprevoznih škroplilnic. Katero od omenjenih prašiv je boljše, je težko reči, ker so vsa dobra in učinkovita. Kmet sam se bo najbolj prepričal o učinkovitosti, ko bo enkrat zpraševal. Za en hektar površine potrebujemo 10 do 15 kg prahu, kar je odvisno od bolj ali manj razvitih rastlin.

DDT pripravki, kot n. pr. pantakan v prahu, pepein vsebujejo 5-10 odst. DDT in človeku ter topokrvnim živalim niso škodljivi. To so tudi prednosti DDT preparatov pred strupenimi izdelki.

Škropiva Tudi teh imamo dosti vrst, a od vseh uporabljamo pri nas največ svinčev in kalcijev arzenat, tekoči pantakan, tekoči lindan in tudi fosferno 20.

Pri uporabi škropiv pa moramo biti pazivi, ker sami odločamo o jakosti ali koncentraciji škropiva, zato se moramo držati navodil, ki jih na zahtevo dobite pri nakupu škropiv. Tudi so vsi arzenati strupini, to so bile zaradi neopazljivosti že mnoge nevarnosti in pogini. Še hujši strup je fosferno al E 605, ki vsebuje strupeni paration (ostre fosforne kisline).

Pri nas bomo največ uporab-

ljali v letošnjem letu tekoči lindan, tekoči pantakan ter svinčev arzenat, medtem ko bomo fosferno raje uporabljali pri poletnem škropljenju proti ameriškiemu kaparju.

Tekoči pantakan uporabljamo v koncentraciji 1 odst. (to je en liter na sto litrov vode). Je nestrupen in dobro deluje.

Svinčev arzenat bomo uporabljali v 0,7 odst. koncentraciji (to je 70 dkg do 1 kg na sto litrov vode). Arzenat je hud strup in moramo ravnati z njim kar se da previdno. Zelo moramo paziti, da ne zaidejo na poškropljeno krompirišče kokoši in živina. Tekoči lindan — z oznako Lindan — OM 15 pa uporabljamo le v 0,15 odst. koncentraciji, torej le 1 deciliter in pol na 100 litrov vode. Za zatiranje krompirjeve plesni pa uporabljamo bakrene pripravke, od vseh pa najbolj bakreno apno, ki ga uporabljamo v koncentraciji 1 odst. — ali 1 kg na 100 litrov vode.

Prašek lindan in bakreno apno nadomesti bakreni lindan, s katerim prašimo istočasno proti krompirjevi plesni in proti hrošču.

Ce pa bodo imele kmetijske zadruge še kakšna neznana škropiva, zahtevajte vedno navodila.

Kaj je boljše: škropljenje ali pršenje — o tem je težko dati sodbo. Po mojem mnenju so za hrošče bolj učinkovita škropiva (arzenati, pantakan tekoči itd.), za ličinke pa prašiva; o tem se bo lahko vsakdo prepričal, ker bo letos hroščev več kot preveč.

Izredni občni zbor prosvetnih delavcev

Ker sta predsednik in tajnik kakor še nekateri drugi člani dali ostavko, se je na zahtevo ostalega odbora izvedel izredni občni zbor, ki se je vršil v začetku tega tedna.

Glavna skrb društva je bila v tem, da se članstvo ideološko in strokovno izpopolni. V ta namen so imeli sestanke in vzorne nastope za vse gimnazijske učitelje. Ti nastopi so bili izvedeni v brežiški gimnaziji, in sicer pri predmetih.

Izvoljen je bil nov odbor, katerega sestavljajo v glavnem mladi prosvetni delavci polni poleta in volje do dela.

Mnogo so razpravljali o družbenem uravljanju in o reformi šolstva.

Neocenjenih učencev in dijakov je v krškem okraju 288. Ugotovljeno je, da se je v zadnjem letu odstotek tistih, ki pouka ne posejajo, letos dvignil.

Vzrok je v tem, ker obravnava te prekrške sednik za prekrške ne pa občinski ljudski odbor. Občinski ljudski odbori so bili hitrejši pri reševanju in kaznovanju staršev teh otrok. Zato so prosvetni delavci zahtevali, da se prenese ta postopek kaznovanja zopet na občinski ljudski odbor. Poleg tega pa bodo takoj v začetku novega šolskega leta storili vse korake, da bo obisk normalen.

Pogosto se dogaja da šolska mladina napravi škodo na nasedih, električni, telefonski napeljavi in drugod. Navadno krivce izsledimo, kaznujemo jih

pa ne. Nujno bi bilo, da bi v vseh primerih starše občutno kaznovali in s tem prav gotovo preprečili nadaljnje opustošenje.

Mnogo se je tudi razpravljalo o 15% otegljajih pri honorarju. Mnenja so, da bi bilo bolje, da se ne bi honorar za uro dvignil, prav tako naj bi se ne otegovali odstotki. Mnenja so, da morajo učitelji pripravniki prav tako prejemati dodatne plače, kajti njihovo delo se ne razlikuje od dela ostalih prosvetnih delavcev. Prav tako je tudi z dodatkom na vasi. Dodatek je ukinjen, nov pravilnik za težje delo na vasi pa še ni izšel.

Opazja se, da imajo prosvetni delavci krškega okraja premalo stikov in poznanstva. Zato bodo ustanovili v jeseni svoje klube. Na njih se bodo strokovno in politično izobraževali ter v obliki diskusije in posvetovalni reševali razne težave. Za sedaj bodo ustanovljeni taki klubi v Sevnici, Krškem in Brežicah.

Izšel je pravilnik o kmetijsko-gospodarskih šolah. Toda pri tem je pozabljeno glavno — kakšne bodo kazenske sankcije za tiste, ki pouka ne bodo posejali. Ker se bo še naprej dogajalo tako, da bodo izostajali tisti, ki so kmetijskega pouka najbolj potrebni.

Ob koncu je tov. inšpektor Čopič podal pregled dela v tekočem šolskem letu in želel vsemu učitelstvu prijetne počitnice.

Novice in dopisi iz naših krajev

IZ BREŽIC

Za izvedbo pomoči poplavljenecem je občinski odbor sestavil poseben štab, ki je takoj prišel z delom. Člani so Nande Rožar, Mato Zorko, Stetan Bobnar in Anton Kostanješek in za komunalno upravo Maks Toplišek. Skoda po neurju je ocenjena na območju naše občine na okoli 18 milijonov dinarjev.

Velika šolska tabla na ulici je bila preteklo nedeljo izvorno in uspešno vabilo na obisk razstave v osnovni šoli. Ta zavod je letos že drugo leto priredil razstavo šolskih in izvenšolskih izdelkov, ki so si jih ogledali res množično obiskovalci, saj kratkoma ni mogel prezreti prijaznega poziva pionirjev na šolski tabli, naj si očka in mamica ogledata, kaj so napravili v teku šolskega leta. Razstava je napolnila dva šolska razreda. V prvi učilnici smo videli pismene, risarske in ročne izdelke, pripravljene v okviru učnih načrtov od prvega do četrtega razreda. Razstavljeni so bili v glavnem izdelki vseh učencev od najboljših do najslabših. Povsod si lahko videl mnogo truda in drobnega dela. Med ročnimi izdelki so prvi poskusli šivanja — tretje šolsko leto — deklic, prav tako pa tudi dekčkov, saj bodo oboji vse naučeno lahko v življenju s pridom uporabljali v kolonijah, ob taborjenjih, pozneje kot dijak v internatih, kasneje pri vojakih. Navajanje ka samostojnosti je prvo, kar naj se mlad človek nauči v življenju, da ne bo vedno odvisen od svoje okolice. Že itak prezaposlenim materam pa tudi ne bo odveč, če si bo znal njihov mlajšec sam vzdrževati obleko in obutev v redu. Med razstavljenimi izdelki četrtega razreda so se odlikovali po svoji čistoti in mičnosti zvezki in risbe iz oddelka učiteljice Tončke Pertič. Tudi mnogoštevilni predmeti, izdelani v urah ročnega dela, ko se razred spremeni v mizarstvo in kovaško delavnico, so imeli ves dan polno gledalcev. Pozornost je vzbujal celoten šah, delo najboljšega učenca vse šole, Ivana Novaka z Brezine. Tudi risbe in igračke Jožeta Havelke iz istega razreda so bile vseč zlasti mladim občudovalcem. V drugi učilnici so bili na ogled pionirski izdelki, pripravljani v krožkih. Tu prednjači krožek ročnih del, ki ga vodi nadzve prizadevno učiteljica Jurišičeva, Topliškova in Habinceva. Uporabni prtički, blazine, ščitniki za stene in drugi koristni kosi so izdelani večinoma v stebličnem vodu. Goji se tudi narodni pečki vez, škoda le, da je ta precej zahteven v količini materiala, ki je drag. Tudi narodni ornament bi se gojil še bolj, če bi bilo na razpolago več tozadevnih vzorcev. V tem oddelku se odlikujejo po lepoti izvedbe zlasti pleteni prtički učence 4. razreda Jožice Hefler. Pa tudi drugi so prav pridni, zlasti nekateri predšolski cilicbandki, ki obiskujejo ta krožek. Pohvaliti je treba Roziko Zorko, učenko prvega razreda, ki ni zamudila nobene ure, dasiravno je prihajala iz oddaljenih Sel ob vsakem vremenu. V nasprotnem kotu učilnice sta razstavila šahovski in filatelistični krožek, s katerim se požitvalno ukvarja tov. Toplišek. Marljivih šahistov — 36 jih je — so na svojem turnirju že doleteli osnovnošolskega prvaka Ivana Lapuha. Filatelisti si s pridnim zbiranjem tujih znamk bogatijo znanje in razširjajo ob-

zorje. — Vodstvu osnovne šole in malečkam samim čestitamo na uspehih! Upamo, da bomo mogli čez leto dni poročati kaj takega tudi o naši gimnaziji, ki je na izrecno željo roditeljskih sestankov že nekajkrat pričela s tovrstnim delom, pa ga ni vsaj glede ženskih ročnih del nikoli nadaljevala.

Vodovod bo podaljšan na novo naselje, dalje na območje železniške postaje, Brezine, Cročca in Lenarta. Tako je sklenil ljudski odbor mestne občine, ki je tudi naročil, da je treba vodarino nemudoma izterjati in nerednim plačnikom zapreti vodo.

Sola za učence v trgovini, ki jo imamo v Brežicah za mladino s Primorske in Goriske in ki ima tri razrede, je izredno uspešno zaključila letošnje šolsko leto. Obiskovalo jo je 49

deklet in 36 fantov. Odličnjakov je bilo 16, od teh 10 deklet, prav dobrih 42, dobrih 27, zadostnega in nezadostnega pa nobenega. V splošnem je napredek deklet povsod boljši od uspeha dekčkov. Končni izpit je napravilo 33 kandidatov, in sicer iz teoretičnega dela: 2 odlično, 12 prav dobro, 18 dobro in 1 s popravnim izpitom; iz praktičnega dela pa: 7 odlično, 20 prav dobro, 3 dobro in 2 zadostno.

Krompirišča nujno ponovno pregledjte! Zalega koloradskega hrošča se je letos strahotno razširila po vsem območju naše občine. Izpolnite točno tozadevne odredbe ljudskega odbora mestne občine!

Prihodnji zbor volivcev bo v nedeljo, 11. julija, ob devetih dopoldne na grajskem dvorišču. Na dnevnem redu je poročilo o izvedbi sklepov zadnjega zboru volivcev.

To in ono iz življenja v Koprivnici

Koprivnica s svojimi okoliškimi vasmi spada med tiste naše partizanske kraje, ki so v času osvobodilne borbe našega ljudstva prispevali znaten delež k osvoboditvi bodisi z aktivnim sodelovanjem ali pa pomaganjem partizanskih borcev v najtežjih dneh.

Tudi po osvoboditvi Koprivnice dokazujejo s svojim vsakdanjim delom v množičnih organizacijah, predvsem v Socialistični zvezi in Zvezi borcev, da ne zaostajajo za ostalimi kraji senovške občine. Sicer je Koprivnica čisto kmečki kraj, katerega prebivalstvo je navezano izključno na kmetijstvo, vendar tudi v tem niso med zadržimi. Polnoštevilo so vključeni v Kmetijsko zadrugo, ki ima sicer svoj sedež na Vel. Kamnu. Ta zadruga je bila v lanskem letu precej delovna, kar dokazuje zaključna bilanca za leto 1953. Mnogo je tudi pripomogla k dvigu kmetijstva, sadjarstva in živinoreje na svojem področju. Precej prebivalstva tega kraja pa je vezano tudi na bližnji rudnik Senovo ter se preživlja z zaslužkom v podjetju, deloma pa tudi z lastno obdelavo zemlje.

Koprivnica se zadnja desetletja ni dosti spremenila po svojem licu in obsegu, Morda je zraslo nekaj hiš in gospodarskih poslopj, toda v glavnem je ostala ista kot pred približno nekaj desetletji. Po osvoboditvi je zaradi razdejavanja v času okupacije dobilo pomoč precej najpotrebnejših pogorelcev iz koprivniškega okoliša, vendar skuša ljudska oblast z množičnimi organizacijami da tudi v bodoče pomaga onim ljudem, ki jim je še ta pomoč potrebna, kolikor bo pač za to razpoložljivih sredstev.

Dasiravno občinski ljudski odbor na Senovem pravilno razumeva mnoge koprivniške probleme ter jih rešuje po svojih močeh zadovoljivo, kolikor se pač to da glede na sorazmernost s potrebami ostalih krajev njihovo iniciativo pa bi potem stvari, ki bi jih prebivalstvo Koprivnice lahko samo reševalo, njihovo iniciativo pa bi potem ljudski odbor še podprl. Že z letošnjim občinskim proračunom se predvideva v Koprivnici delo za izboljšanje in izgradnjo vodnjakov, kar je bila že res najnujnost. Takšne in slične stvari so obravnavali na doslej dobro obiskanih zborskih volivcev, ki se vršijo na koprivniški šoli. Zelo živahen in zadovoljiv je bil

obisk zadnjega zboru volivcev, katerega sta se udeležila tudi predsednik krškega okraja tov. Tone Zupančič in predsednik ljudskega odbora Senovo tov. Karel Šterban. Volivci so razpravljali o mnogih važnih vprašanjih, ki se nanašajo na njihov kraj, po živahnosti zboru pa se je videlo, da jih zanimajo tudi ostala vprašanja, tako gospodarska kot politična. Zelo odločni so bili v tem, da jim še nadalje ostane pošta v Koprivnici. Morda jim je zamerilo to, da jim silne odločnosti manjka pri nekaterih drugih vprašanjih, kot na primer pri ureditvi svojega pokopališča, ki ga bo skoraj prerasl travo. Vendar je tudi v tem pogledu že izdan potreben ukrep ljudskega odbora, toda glavno leži na njih samih, da si pokopališče primerno uredijo.

Tudi prosvetno delo v Koprivnici ni čisto zamrlo, dasiravno sloni predvsem na tamšnjem učiteljsstvu in šolskih otrocih ter še v glavnem odvijata v okviru šolskih prireditev, iger in akademij. Velik problem k poživitvi prosvetnega, dramskega pa tudi fizikturnega dela v tem kraju je pomanjkanje primernih prostorov, naj si bo to dvorana za prireditve ali pa igrišče za letne nastope. Celotno prosvetno in delo drugih organizacij se vrši v šolskih prostorih, ki pa so v te namene mnogo premajhni. Ze samo dejstvo, da koprivniško šolo obiskuje preko 200 otrok, ki pa za svoje delo, razvedro in telesnovzgojne panoge nimajo primernega mesta, je dokaz, kako nujno bi bilo najti primerno dvorano, kjer bi se gojila kulturno-prosvetna dejavnost, a v slabem vremenu tudi fizikturna. Do sedaj so si pomagali na razne načine, prirejali so prireditve pod kozolci, v skladišču trgovine na Vel. Kamnu in v drugih neprimerih prostorih. Sicer občinski ljudski odbor na Senovem nenehoma misli na to, kako pomagati Koprivničanom v tem pogledu, vendar za sedaj ima še nešteto težjih problemov ter ne more prispetati finančnih sredstev za izgraditev dvorane v Koprivnici.

Mnogi Koprivničani mislijo, da bi se to vprašanje zasilno rešilo s preureditvijo prtiličnih šolskih prostorov, kjer je sedaj klet, ki je baje cerkvena last. Verjetno bi se z nekaj dobre volje, kar pa seveda zavisi od domačinov samih, naša rešitev tudi za to preureditev. Prav tako bi se lahko preuredilo primerno dvorišče neposredno pri šoli ali pa se v bližini našlo mesto, kjer bi se lahko na prostem vršila razna telesnovzgojna tekmovalna ter tako zainteresirali kmečko mladino za športne panoge.

Koprivniški otroci pa tudi mladina so že dokazali, da so sposobni za izvajanje svojih nastopov, tako v igrah kot v tekmovalnih, da navdušijo svoje gledalce. To vedo povedati domačini, pa tudi v Podsedri in drugod; potrebno jim je le dati možnost nastopa, kjer bi se še nadalje urili in vzgajali. Dolžnost Koprivničanom bo, da jim sami najdejo primerno mesto.

S pridobitvijo takšnih prostorov, kot je dvorana ali igrišče, pa bi odpravili tudi slabo navado, ki se ponekod že lepo udomačuje, to je, da bi mladina čedalje manj zahajala v gostine. Četudi je na videz še mnogo problemov, ki bi jih morali reševati koprivniški volivci, vendar se z nekaj dobre volje da marskaj ukineti, tako da bo Koprivnica po zunanosti pa tudi v gospodarskem, prosvetnem in ostalih pogledih lahko lepo napredovala in ne zaostajala za ostalimi kraji krškega okraja.

Ko smo brali naše slovenske povesti in romane,

smo vedno našli v njih vse mogoče predele naše domovine, le o Spodnjem Posavju ni bilo nič napisanega, ali pa prav malo, in še to v glavnem le bežno. Tako dejansko nimamo v našem slovstvu večjega dela, v katerem bi bil opisan ta del Slovenije, kjer tudi živijo ljudje in kjer je ogromno literarno neobdelane snovi.

Tudi pri nas na Posavju imamo nekatere domače pisatelje, ki opisujejo slike iz narodno-osvobodilne borbe ali pa posamezne odlomke iz pestrega spodnjeposavskega življenja. Da bi pa nekdo iz vrst pisateljev opisal v celoti življenje v obliki povesti ali romana naše življenje, naše kraje, tega pa še nismo zasledili v našem slovstvu.

Naši ljudje so si vedno želeli, da bi se znašel med našimi pisatelji nekdo, ki bi se poglubil v njihovo bistvo življenja, da bi že vendar enkrat imeli naš ljudje knjigo, ki bi bila res »posavska«. Takšno knjigo so zelo pogrešali in jo še danes pogrešajo. Čeprav je bilo o tem že mnogo govora,

Sončna reberc

V prihodnji številki bomo na 4. strani pričeli z objavljanjem Ingoličeve povesti „SONČNA REBERC“. Njej je tudi posvečen članek tov. Dernača, nekak uvod k Ingoličevi povesti, ki je prodira za kulise izseljenškega življenja, da ga reši pozabe.

izmed literatov ni nihče spomnil, da bi prišel med nas in nas spoznaval in spoznal. Najbrž so pričakovali, da bo med Posavčani nekdo vstal, kot je Miško Kranjec za Prekmurje, Prežihov Voranc za Koroško itd. To se pa do sedaj ni zgodilo.

Ob neki priložnosti smo se o teh problemih razgovarjali z uglednim zastopnikom slovenskega ljudstva Antonom Ingoličem. Tudi on je priznal, da je Spodnje Posavje v slovenski literaturi zelo šibko zastopano. Zato se je prav rad odzval povabilu, da pride ob prvi priložnosti med nas, da preživi nekaj časa med nami in nabere gradiva za delo, ki bi za leto naš predel. Anton Ingolič se je odločil za Bizeljsko. Tu si je nabral snovi, da je napisal »Sonč-

no reberc«, posvečeno našemu Bizeljskemu. Izbral si je drobce bizeljskega življenja na kmetih, po razgovoru z ljudmi se je pa odločil za snov, kateri je dal ime »Sončna reberc«, prav takšno sončna reberc je lahko le na Bizeljskem. Snov je zavel iz predvojnih let, prišla je doba okupacije in težka leta izseljenstva v Nemčijo. Ingolič zelo poljudno in na svojski način opisuje življenje v »izseljenškem taborišču«. Prav pretresljivo po zlom fašistične Nemčije, ko je stari dedek prevzel očetovsko in materinsko skrb za mladi bizeljski rod, da ga pripelje sinu na domačijo, ki se je boril v partizanih, da pripravi boljše in srečnejšo bodočnost mladim pokolenjem.

Ingolič preprosto pripoveduje kar ga samo zbližuje z bralcem sicer pa kaj bi še govoril o Ingoličevem delu. Ko boste prebrali knjigo, boste sami prav istega mnenja, kako zelo je škoda, da se ne najde pisatelji, ki bi v večjem literarnem delu obogatili naše slovensko slovstvo iz do sedaj literarno neobdelanega Spodnjega Posavja.

D. J.

Tudi kmečki človek ima pravico do dobrih in cenjenih knjig

Danes so knjige precej drage, zato si jih marsikdo ne more več kupovati. Zaradi tega prihaja zdaj tudi manj knjig v roke širokih množic kakor prej, ko so bile knjige precej cenejše. Pač ima vsakdo priložnost, da si naroči ceneje množične ljudske zbirke knjig, ki jih izdaja založba Kmečka knjiga v Ljubljani (Miklošičeva 6).

Tudi nova knjižna zbirka, ki obsega 4 knjige ali skupno okrog 1.000 strani zanimivega, poučnega, leposlovnega branja, bo stala samo 300 din. Te knjige so brez dvoma pravi knjižni dar, saj so tako rekoč zastojni in vsakomur dostopne. Zaradi tega je prav, če na te knjige opozorite tudi svoje prijatelje in znance, kajti tudi oni naj bi izkoristili izredno priložnost, ki se jim nudi.

Katere knjige so v novi knjižni zbirki?

Ali si lahko zamislite kmečko hišo brez zanimivega kmečkega koledarja?

Naš kmet je že navajen, da ima na polici svoj koledar, ki ga skozi vse leto opozarja na vse pomembne dogodke in opravila, mu tudi v stiskah in težavah svetuje ter ga tako skozi vse leto spremlja kot njegov prijatelj, pomočnik in svetovalec. Poleg tega mu pa nudi tudi mnogo zanimivega, lepega in zabavnega čtiva.

Takšen je Koledar Kmečke knjige za leto 1955. Koledarski del vsebuje vse, kar želi in hoče imeti kmet. K temu delu je pa dodan še drugi, obsežnejši del koledarja, v katerem je mnogo leposlovnega branja izpod peresa naših znanih pisateljev in pesnikov. Naslednji del vsebuje mnogo poučnih sestavkov o raznih sodobnih vprašanjih, ki ne smejo iti mimo razgledanega kmetovalca. Tretji del koledarja obravnava razna pereča vprašanja kmetijske proizvodnje pri nas in po svetu. Tu se lahko vsakdo pouči o najvažnejših vprašanjih, ki danes vzbujajo naprednega kmetovalca, kateri želijo izboljšati način svoje proizvodnje ter dvigniti donosnost svojega dela in truda. Seveda v koledarju ne manjka kratkočasnih in zabavnih sestavkov.

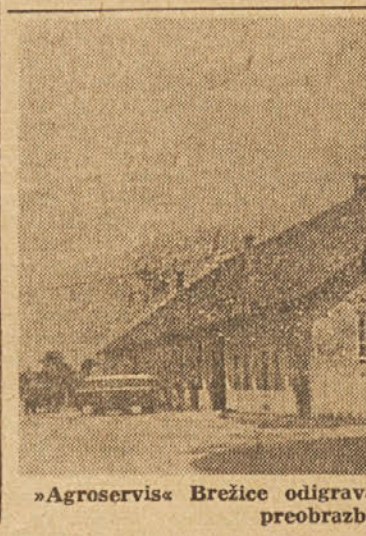
Takšna pestra in zanimiva vsebina koledarja bo nepogrešljiva vsakomur, ki hoče veljati kot sodobno razgledan in poučen človek, in naš napredni kmet hoče veljati za takega. Zato bo tudi ta koledar njegov tovariš, ne samo v letu 1955, temveč tudi pozneje.

Pogovori o krmiljenju živine je težko pričakovana knjiga, ki so jo napisali naši najboljši živinorejski strokovnjaki kot dr. Marjan Pavšič ter kmetijski inženirji Oto Muck, Erik Eiselt in Jožef Ferčec. Od pravnega krmiljenja je odvisno zdravje živine. Od tega je tudi odvisna večja ali manjša proizvodnja naše živine. Če hočemo več mleka, več mesa, več jajc itd., potem nam ni in ne more biti vseeno, kako, kdaj in s kakšnimi obroki bomo hranili svojo živino, kajti če v hrani primanjkuje samo ene nujno potrebne

sestavine, potem gre mnogo drugih koristnih sestavin kreme neizkoriščenih v nič. Sama krma, ki vsebuje pravilna razmerja med količinami beljakovin, ruderinskih in drugih snovi ter vitaminov, lahko da najučinkovitejše proizvodne uspehe. In kdo izmed naših naprednih živinorejcev ne želi, da bi njegova skrbno izbrana plemenska živina ne proizvajala čim več? Vsakomur bo ta knjiga prav koristni svetovalec v izboljšanju proizvodnosti njegove živine ob bolj skrbnem izkoriščanju pravilno sestavljene krme. Obstaja resna nevarnost, da bo ta knjiga takoj, ko pride na svetlo, razgrabljena, zato je prav, da se že takoj zdaj naročite na letno zbirko Kmečke knjige ter si tako zagotovite te dragocene napotke za najučinkovitejše krmiljenje vaše živine.

Zgodovina slovenskega naroda izpod peresa univerzitetnega profesorja dr. B. Grafenauerja je prav nestrano pričakovana knjiga, ki bo začetek serije knjig pod tem naslovom. V tem delu nam znani zgodovinar tolmači najstarejšo zgodovino naših prednikov, ko so se preselili iz svoje pradedovine v naše sedanje kraje ter tukaj, kljub tisočletnemu suženstvu, tlačanstvu, izkoriščanju in raznarodovanju vzdržali vsesokoli do svoje narodne osvoboditve. Če hočemo poznati in pravilno ceniti našo sedanost, je nujno, da poznamo tudi preteklost našega naroda, je nujno, da se seznanimo s težavami, v katerih so živeli in s katerimi so se borili naši predniki. Vse to nam bo povedala ta serija zgodovinskih knjig, ki bodo opremljene s slikami in zemljevidi.

Tudi ta knjiga bo prav hitro razgrabljena, saj nam primanjkuje zgodovinskih knjig za najširše množice. Zagotovite si s pravočasnim naročilom tudi to dragoceno zgodovinsko zbirko. **Nevidna steza** je najnovejša leposlovno delo pisatelja Ignaca Koprivca. V tej knjigi nam avtor na umljiv način prikazuje zanimivo ljubezensko zgodbo, ki jo je vložil v okvir partizanjskega življenja v času sovražniške ofenzive na Kočevski Rog, ko so nekateri malodušni raztepeni slabičili bili pripravljani se predati sovražniku. Tudi partizanka Vida, ki se je zgubila v nepreglednih kočevskih gozdovih, se pripravlja na predajo.

»Agroservis« Brežice odigrava pomembno vlogo pri socialni preobrazbi kmetijstva

Reši jo partizan Silni. Ko pa po končani ofenzivi ponovno sreča partizana Meniha, ki jo je v začetku nagovarjal k predaji, zdaj pa je postal četni komandir, zapusti Silnega ter se poda v naročje Meniha.

Vsekakor bo ta zanimiva zgodba blodenj, tavanja, duševnih in moralnih kriz, ob ljubezenskem motivu na robu propada prav zanimivo branje, saj bo v njem videl resnično življenje, resnične ljudi, z vsemi njihovimi slobodami in vrlinami.

Kot smo že uvodoma navedli, bodo stale te 4 knjige samo 300 din. Ker pa bo zaradi zelo dragega papirja in tiska naklada omejena, je priporočljivo, da se takoj prijavite v kmetijski zadrugi, pri poverjeniku Kmečke knjige ali pa pri sami založbi v Ljubljani kot naročnik zbirke. S. P.

Na Gori nad Krškimi bo zasvetila električna

V soboto, dne 3. julija, bo na Gori nad Krškimi velika svečanost, ko bo prvič zasvetila električna luč. Na področju Gora so namreč zgradili novo transformatorsko postajo, 2 km daljnovo in približno 11 km nizkonapetostnega omrežja (po večini trofazni tok). Sredstva je prispejal okraj (3,5 milijone din), medtem ko so koristniki najeli večje posojilo (2,5 milijona din).

POPRAVEK

V 24. številki našega lista smo na 4. strani v rubriki »Iz Brežic« objavili, da je bil izredni občni zbor KZ Brežice, na katerem je bil sprejet sklep o povzemanju deleža in jamstva. Zaradi boljšega razumevanja tega sporočila popravljamo to notico, toliko, da je zadruga povisala delež od 500 na 2000 din, jamstvo pa je še naprej ostalo dvajsetkratno.

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista smo objavili razpis drž. trgovskega podjetja na veliko »Krka« — Brežice — za mesto direktorja in računovodja. V njem je bila pomotoma navedena firma »Krško« namesto »Krka«. Prosimo imenovano podjetje, da nam oprostí to neljubo napako.

TELOVADNI NASTOP V BISTRICI

Okrajni odbor Partizan je v nedeljo organiziral v Bistrici ob Soti: obisk društev »Partizan« na podeželju, kjer je bil izveden telovadni nastop. Sodelovala so društva »Partizan« Krško, Brežice, Sevnica, Boštanj in domače društvo. Nastop je bil na travniku za gostilno Gabron. Skupno je bilo 270 nastopajočih, ki so izvajali zletne vaje pionirjev in pionirk, članov in članic, mladincev in mladink. Izvajane so bile tudi posebne točke, kot vaje s kiji (Krško) ter balet (Brežice). Izvajali so tudi vaje na orodju in parterno telovadbo. Sodelovala je pionirski godba iz Sevnice.

S tem so telovadna društva »Partizan« zaključila letošnje telovadne nastope.

Se mi

V krškem okraju: dne 30. junija v Brestanici.
v celjskem okraju: dne 1. julija v Podčetrniku in dne 4. julija v Lembergu in Vojniku.

veliko pa so tudi sami prispevali, bodisi s prostovoljnimi delovi, denarjem ali drogovi.

Nekateri ljudje so stali — in celo še danes — stojijo ob strani, ker vse doslej niso verovali v »čudež«, ali pa so špekulirali, da bi dobili električno zastoj. Tem ljudem moramo žal povedati, da jim to pot ne bo zasvetila luč, brez lastnih žrtve pa prav gotovo nikoli.

Na otvoritvi, ki bo v soboto popoldne (3. julija), ste prav vsi vabljeni!

KINO BREŽICE

predvaja od 25. do 27. junija švedski zabavni film »DOBRI VOJAK BUM«, FN 18; od 29. junija do 1. julija angleški film »KAPETANOV RAJ«, Yvonne de Carlo, Alec Guinness.

KINO KRŠKO

predvaja od 26. do 27. junija italijansko filmsko komedijo »KAKO SEM ODKRIL AMERIKO«; od 30. junija do 1. julija angleški vohunski film »PET PRSTOV«.

KINO KOSTANJEVICA

predvaja 26. in 27. junija francoski psih. film »PASTO. RALNA SIMFONIJA«.

KINO SEVNICA

predvaja 26. in 27. junija angleški film »IZOBCENEK Z OTOKA«.

RAZPIS

Okrajni zavod za socialno varovanje Krško razpisuje mesto administrativnega kontrolorja bolnikov.

Pogoji za sprejem so naslednji:

1. Izpolnjevati mora vse pogoje po Zakonu o državnih uslužbenih.
2. Imeti mora vsaj štiri gimnazije ali odgovarjajočo strokovno izobrazbo.
3. Veselje do terenskega dela. Plača in potni stroški po Uredbi.

Pepice

pripoveduje...

Dež, dež in dež. Soiate letos ni treba zalivati. Zato se solatarji dežja vesele, vinogradniki se pa jeze, ker ne more grozdje ob sončnem vremenu odcveteti in ker se v takem vremenu silno širi peronospora. Je pač tako na svetu, da vsem ljudem ni mogoče ustreči. Stano deževje je skalilo tudi naše vode, česar se naši ribiči zelo vesele, saj pravi pregovor, da v kalnem ribariti ni slabo, tega pregovora se je držal tov. Dobnik iz Krškega ter se opravljal s vsemi ribiški pripravami odpravil ribariti v kalno Savo. Ribiči pravijo, da je imel »dobar prijem«, saj se mu je obesil na trnek kapitalen som v teži 18 kg. Do tu je vse v redu. Uboogi ribič se je mučil poldrugo uro, preden ga je spravil na suho, toda le s pomočjo tov. Čebularja. Tega vendar ne morem razumeti, kako je tov. Dobnik prepričan, da je tako dolgo časa vzdžal na vrvi, dokler ni tov. Čebular odšel v svojo delavnico, nanravnil kaveli, se vrnil k Savi in potem s kavljem nofegnil soma na suho. Je li bil mogoče som hipnotiziran ali imajo some pod mostom tako desirane?

Lastnik česalnega salona »Holy« v Brežicah bi prosil, da v izložbenem oknu razobesi obvestilo, da se bodo stranke vedele ravnati, katera ima prednost pri izdelavi trajnih kodrov. Ali ne mislite, da bi bilo dobro in umestno, da bi se poslovodje ustanov, posebno mesnic, pozanimali, kakšni so njihovi pomočniki, ko sekajo meso ob sobotah?

V nedeljo sem v Brežicah opazoval Zagrebčane, ki so kot izletniki prišli s Putnikovim avtobusom. Ustavili so se pri gostilni, kjer je prostor za parkiranje. Izletniki so se seveda v gruči odpravili v mesto in spetoma komentirali prve vtise o Brežicah. Tako je neka tovarišica rekla: »E, baš su lepe Brežice!« Takoj nato se oglasila neka mlada Zagrebčanka in izjemo pravi: »Pa nis, baš tako lepe. zaglavila sam i to u de... gledaj kakve su mi cipele.« in se jezno našobila, ko je stala sredi kupa konjskih odpadkov v mlaki. Ne vem, če obstaja v Brežicah olepševalno društvo, ako pa obstaja, potem pa spij spavanje previjetega.

Pri nas imamo še vedno vrsto nezadovoljnih, nergačev in kritikov, ki vsako stvar in celo elementarne nezgode in nesreče pripisujejo nekim višjim silam. Tako se je v glavi takih pametnjakovičev porodila misel, v katero celo verjamejo ali iz omejenosti ali pa iz nevoščljivosti in sovražstva do naše stvarnosti, da pripisujejo elementarno nezgodo kot kazen in sibo božjo za brezboštvo. Radoveden sem kaj bodo ti pametnjakoviči sedaj rekli, ko je pri neki zadnji nevihti treščilo v Mohorjev zvonik v Sremiču. Iz zvonika je strela svignila po cerkvi obiskala svetnike in jim osmodila glave ter brade. Ali je to tudi

kazen božja, ali so se svetniki tudi zamerili bogu?

Plavalni bazen na Vidmu je sicer prvotno, kljub temu da je moker, dvignil pri raznih nergačih obilo prahu, vendar samo pri nergačih in večnih nezadovoljnih. Dejstvo pa je, da je plavalni bazen važna pridobitev, saj so pred nedavnim trenirali celo pripadniki državne reprezentance waterpola. Poleg tega bazen uporablja najširši krog prebivalstva, da se segreje v bazenski topli vodi pri današnjih mrzlih deževnih dneh. Nehote sem bil zadnjič priča, ko se je neka skupina vročekrvnežev skušala ohladiti v večerni uri v bazenu. Med njimi je bil tudi favorit v skakanju, ki je hotel dokazati svojo skakalno umetnost. Povzpel se je na skakalni stolp in stopil na odskočno desko ter v krasnem, elegantno sproženem telesu odskočil namesto v bazen — v pesek. Verjetno se je skakalcu zaradi krasneje ugotovljene boleznj manifestacije zmešal orientacijski čut, tako da ni več ločil, kaj je spredaj in kaj je zadaj. Da se ne bi upravi bazena naprtili še kakšni nepotrebni tožbeni zahtevki zaradi nepravilnega skakanja in da bi se takim nesrečam izognili, priporočam, da postavijo skakalni stolp še sredi bazena, tako da bo skakalcu na prostoru dano, da skače od središča ali od zadaj, na levo ali desno — da doseže vodo.

Pozdravlja vas Pepice.

VPISOVANJE V GLASBENO SOLO V BREŽICAH
Za vse razrede, to je za stare in nove gojence, bo v soboto, 26. t. m., od 8. do 12. ure v prostorih Glasbene šole v Prosvetnem domu. Poučuje se klavir, violina, kontrabas, čelo, pihala in trobila. Ob vpisovanju dobite tudi vsa ostala obvestila. D. V.

RAZPIS ZA MESTO UPRAVNIKA

Upravni odbor Kmetijske zadruge v Dobovi razpisuje mesto upravnika Kmetijske zadruge v Dobovi. Pogoji: kvalificiran v ekonomsko-komercialni (trgovski) stroki z desetletno prakso. Plača po kolektivni pogodbi ali po dogovoru. Ponudbe pošljite najkasneje do 15. julija 1954.

SUHE HRASTOVE DESKE IN RADIO APARAT prodam. — Jerele, Senovo.

VDOVEC - UPKOJENEC, mlajši, abstinent, išče vsjo oskrbo pri starejši samostojni posestnici blizu prometnega kraja. Dopise pošljite na upravo lista pod »Nekadilec«.

Gasilstvo v novem veku

(Nadaljevanje)

B. Novejša doba

Doba moderne gasilstva se začne za vso srednjo Evropo nekako v sredini XIX stoletja. Stevilni ogromni požari, ki so do tega časa čisto opustošili cela mesta, nam nazorno kažejo naravnost malenkosten učinek takratnih protipožarnih inštitucij in ukrepov. Zalosten sloves si je pridobil n. pr. velikanski požar, ki je divjal tri dni (od 5. do 8. maja 1842) v Hamburgu; 50 ljudi je prišlo pri tem ob življenje 1749 hiš je bilo upepeljenih. In vendar so takratni čas v Nemčiji vsesplošno smatrali hamburgske protipožarne naprave kot vzor.

Prvo gasilsko društvo in sicer kot industrijsko vojaško organizirano, je bilo ustanov-

ljeno na Tirolskem v Schwazu. V malem mestecu približno iste velikosti kot Celje. Bilo je to leta 1831 v tamkajšnji tobačni tovarni, niso mi pa znane okolnosti, ki so dovele do te ustanovitve.

Prvo prostovoljno gasilsko društvo, že bolj v današnjem smislu besede, je bilo ustanovljeno v Nemčiji v mestu Meislikenski požar, ki je divjal tri dni (od 5. do 8. maja 1842) v Hamburgu; 50 ljudi je prišlo pri tem ob življenje 1749 hiš je bilo upepeljenih. In vendar so takratni čas v Nemčiji vsesplošno smatrali hamburgske protipožarne naprave kot vzor. Prvo gasilsko društvo in sicer kot industrijsko vojaško organizirano, je bilo ustanov-

začetku februarja 1847 je bil Hengst z vežbanjem tako daleč, da je predlagal občinskemu odboru javno produkcijo svojega korpusa. In ta produkcija se je vršila, toda čisto drugače, kakor si jo je zamislil Hengst.

V nedeljo, 28. februarja 1847. zvečer ob 5. uri je izbruhnil v dvornem gledališču v Karlsruhe požar, ki je v nekaj urah popolnoma uničil gledališče; 62 oseb je pri tem izgubilo življenje. Pri tem požaru, ki je grozil zajeti tudi vojvodov grad, so se izkazale vse gasilske naprave mesta Karlsruhe kot pomankljive. Novoustanovljena gasilska edinica v Durlachu pa, ki je kljub enourni oddaljenosti prispela peš z izvrstno brigadno na požarišče, se je izborno obnesla. Z redom, disciplino in pripravljenostjo so se zelo dobro razlikovali od domačinov, ki so bili v zmešnjavi, brezglavi in brez moči. Energičnemu nastopu Durlachanov se je požaru zabraniti razširjenje požara na orožarno in državno blagajno. Vse časopise je bilo polno hvale nad izbornim obnašanjem gasilcev iz Durlacha in se je tudi mejni grof Viljem Badenski nekaj dni kasneje v nekem pismu navdse pohvalno izrazil o oddelnem delovanju Hengstovčete, obozarjajoč, da to bodo v bodoče v vseh mestih skušali posnemati. In izkazalo se je, da je imel prav. Najprej so reorganizirali gasilstvo v Karlsruhe, in sicer kot prostovoljno, potem se je zanimalo mesto Heidelberg za organizacijo, za

tem pa še druga badenska mesta; pri vseh pa je bil princip prostovoljnosti merodajen. Tako je bilo gasilsko društvo v Durlachu neprostovoljno, a nekako mešansko-obvezno izhodišče vsega prostovoljnega gasilstva v Nemčiji in Avstriji. V nadaljnjih treh letih so bila ustanovljena slična društva v Leipzigu, Münchenu, Augsburgu, Nürnbergu, Ulmu itd. In imamo leta 1851 že 29 prostovoljnih gasilskih edinic, kar je z ozirom na takratno počasnost in kočljivo politično konstelacijo vsekakor zelo veliko.

Prav to leto (1851) pa je imelo še dvoje važnih dogodkov: ustanovitev prvega prostovoljnega gasilskega društva v Av-

striji (v Reichstadtu na Češkem) in pa ustanovitev prvega pravega poklicnega gasilstva v Berlinu. Tudi v tem že takrat velikem mestu so bile gasilske razmere enake kakor v drugih mestih: na stotine moštva, množica oredja, kar 45 brigad, med temi celo ena parna; toda orodje je bilo zastarelo in okorno, moštvo neuriznjeno, vodne razmere nezadostne, alarm skrajno pomanjkljiv. Vse te nepravilnosti so na mah odpravili z ustanovitvijo vojaško disciplinirane in dobro organizirane poklicne gasilske formacije, ki je bila dolga za zgled sličnim ustanovam.

(Dalje prihodnjič)

Delo v gasilskih vrstah

Okrajna gasilska zveza Krško je v operativnem pogledu razdeljena na posamezne sektorje. Vsak sektor ima svojega sektorskega poveljnika, kateri usmerja delo in daje potrebna navodila društvom. Če bi hoteli ocenjevati delo po posameznih gasilskih društvih, njihov napredek itd., bi bilo to zelo težko.

Najmočnejši sektor je v Dobovi; ima 11 PGD z več kot 500 člani. Tukaj bo v teh dneh proslavilo PGD Vel. Obrež svoje 50-letnico obstoja in požrtvovalnega delovanja. Zelo agilno je gasilsko društvo v Bukošku pri Brežicah. Ker še nimajo svojega gasilskega doma in si na

vse načine prizadevajo, da bi prišli do lastne strehe, so organizirali lepo uspešno in res dobro organizirano tombolo s praktičnimi dobikmi, kateri so ostali v tamkajšnji bližini. Čisti dobček so zbrali za postavitev gasilskega doma, kateri, upamo, bo z zbranimi prispevki in lastnim delom do jeseni pod streho.

Na nasprotnem koncu našega teritorija imamo sektor Kostanjevica. Tudi tukaj imamo gasilsko društvo z dolgoletnim delovanjem in požrtvovalnim delom. Gasilsko društvo v Kostanjevici bo proslavilo jubilej 50-letnega obstoja z lepo proslavo, kakršno pač znajo organizirati v Kostanjevici. V tem

sektorju deluje tudi eno izmed naših najmlajših društev, in to v Malem Mraševem. V zelo kratkem času so zbrali potrebna finančna sredstva in si nabavili novo motorno brigalno. Ta pridobitev bo dala spodbudo tamkajšnjim članom, kateri bodo dvignili gasilsko društvo na potrebno višino.

Posebno poglavje pa je bila udeležba gasilcev ob zadnji elementarni nesreči, ki je zadelo tudi naš okraj. Gasilska društva Sevnica, Boštanj, Jugotani, Krško, Videm, Dolenja vas, Brežice in Brežice-okolica so bila v stalni pripravljenosti, da priskočijo prizadetim na pomoč. Precej delovnih ur je bilo opravljenih in naši gasilci so disciplinirano izpolnili svojo dolžnost.

Veliko je še, kar bi se dalo pisati o naših društvih. Eno najtežjih vprašanj je finančno stanje gasilskih društev. Kako radi bi se ognili prirejanju prireditev, od katerih finančnega efekta je vsako društvo odvisno. Mnogo društev je še brez gasilskih domov, gasilske cevi je treba dokupiti in orodje izpopolniti. Ne gre vse naenkrat, zato si naša društva prizadevajo, da marljivo zbirajo sredstva, s katerimi se vzdržujejo in nabavljajo najpotrebnejše pripomočke za gašenje.

Gasilska misel, ki je trdno zakoreninjena posebno v naših vaseh in ima dolgoletno tradicijo, zasluži večje pozornosti in tudi večje podpore.

Na pomč!